

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

GESKIEDENIS V1

NOVEMBER 2019

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: INSLUITING EN WAAGMANSKAP: DIE KUBAANSE MISSIELKRISIS

VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

VRAAG 3: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: GEVALLESTUDIE – CHINA

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te bestee.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskrif van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: HOE HET DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA IN DIE 1960's OP DIE ONTPLOOIING VAN SOWJET-MISSIELE NA KUBA GEREAGEER?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Bestudeer Bron 1A.

- 1.1.1 Definieer die konsep *demokrasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Hoe, volgens die bron, is die volgende leiers na die mislukte inval by die Bay of Pigs beskou:
- (a) Kennedy (1 x 1) (1)
- (b) Castro (1 x 1) (1)
- 1.1.3 Verduidelik waarom President Khrushchev besluit het om kernwapens na Kuba te ontplooi. (2 x 2) (4)

1.2 Gebruik Bron 1B.

- 1.2.1 Waarom, volgens die bron, het Richard Heyser 'n vlug met 'n U-2-vliegtuig oor Kuba onderneem? (1 x 2) (2)
- 1.2.2 Lewer kommentaar oor die advies wat ExComm-lede aan President Kennedy gegee het met betrekking tot die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba. (2 x 2) (4)
- 1.2.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom President Kennedy besluit het om die Amerikaanse publiek toe te spreek. (2 x 2) (4)
- 1.2.4 Maak 'n lys van die DRIE stappe in die bron wat President Kennedy op die Sowjetunie wou afdwing. (3 x 1) (3)

1.3 Verwys na Bron 1C.

- 1.3.1 Verduidelik waarom die redakteur van die *Daily Sketch* besluit het om hierdie artikel op die voorblad van die koerant te publiseer. (2 x 2) (4)
- 1.3.2 Lewer kommentaar op wat jy dink die woorde 'Ultimatum aan Khrushchev "Verskuif daardie missiele"' in die konteks van die krisis in Kuba oordra. (2 x 2) (4)

- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C ondersteun met betrekking tot President Kennedy se standpunt oor die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba. (2 x 2) (4)
- 1.5 Raadpleeg Bron 1D.
- 1.5.1 Waarom, volgens die bron, het President Khrushchev na Turkye verwys? (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Noem die TWEE voorstelle in die bron wat Khrushchev met betrekking tot die verwydering van missiele gemaak het. (2 x 1) (2)
- 1.5.3 Noem die vredesorganisasie in die bron wat deur Khrushchev voorgestel is om oor die verwydering van missiele uit Turkye en Kuba toesig te hou. (1 x 1) (1)
- 1.5.4 Verduidelik die tekortkominge van hierdie bron vir 'n historikus wat die Kubaanse Missielkrisis bestudeer. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die Verenigde State van Amerika in die 1960's op die ontplooiing van Sowjetmissiele na Kuba gereageer het. (8) **[50]**

VRAAG 2: WAAROM HET BUITELANDSE MOONDEHEDE TUSSEN 1974 EN 1976 BY DIE ANGOLESE BURGEROORLOG BETROKKE GERAAK?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Bestudeer Bron 2A.

- 2.1.1 Noem die TWEE Angolese vryheidsbewegings in die bron wat deur die CIA befonds is. (2 x 1) (2)
- 2.1.2 Waarom, volgens die bron, het Amerika se perspektief van die Angolese konflik verander? (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Lewer kommentaar op wat jy dink Kissinger geïmpliseer het met die stelling: 'Ek gee nie oor die olie om nie, maar ek gee om vir Afrika, veral as die Sowjets hulle ideologie versprei en ons niks daaraan doen nie'. (2 x 2) (4)

2.2 Gebruik Bron 2B.

- 2.2.1 Verduidelik die boodskappe wat in die spotprent met betrekking tot die VSA se betrokkenheid in die Angolese Burgeroorlog oorgedra word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.2.2 Lewer kommentaar op die woorde, 'AS JY VAN VIËTNAM GEHOU HET, SAL JY VAN HIERDIE EEN HOU!' in die konteks van Angola. (2 x 2) (4)

- 2.3 Verwys na Bron 2A en 2B. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2A die bewyse in Bron 2B ondersteun met betrekking tot die VSA se betrokkenheid by die Angolese Burgeroorlog. (2 x 2) (4)

2.4 Lees Bron 2C.

- 2.4.1 Waarom, volgens Rhodes, is Suid-Afrika se betrokkenheid in Angola as 'n 'flater' deur sommige waarnemers beskou? (1 x 2) (2)
- 2.4.2 Haal TWEE bewyse uit die bron aan wat Eerste Minister Vorster aangespoor het om in Angola in te meng. (2 x 1) (2)
- 2.4.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en lewer kommentaar op waarom Vorster nie van die kommuniste gehou het nie. (2 x 2) (4)
- 2.4.4 Verduidelik tot watter mate jy die inligting in die bron as betroubaar sou beskou wanneer die redes vir Suid-Afrika se betrokkenheid in Angola nagevors word. (2 x 2) (4)

2.5 Raadpleeg Bron 2D.

- 2.5.1 Noem enige TWEE rolle, volgens die bron, wat Kuba gespeel het in die bystand van 'n groot aantal Afrikalande gedurende hulle stryd om onafhanklikheid. (2 x 1) (2)
- 2.5.2 Definieer die konsep *kolonialisme* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 2.5.3 Waarom, volgens die bron, het Kuba besluit om sy 'militêre eenheid' na Angola te stuur? (1 x 2) (2)
- 2.5.4 Verduidelik waarom jy dink Castro nie wou hê dat Angola 'in die hande van die Suid-Afrikaanse rassiste' moes val nie. (2 x 2) (4)

- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik waarom buitelandse moondhede tussen 1974 en 1976 by die Angolese Burgeroorlog betrokke geraak het. (8)
[50]

VRAAG 3: WATTER ROL HET FRED HAMPTON IN DIE 1960's IN DIE MOBILISERING VAN SWART AMERIKANERS IN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA GESPEEL?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

- 3.1 Lees Bron 3A.
- 3.1.1 Haal TWEE leierskapseienskappe van Fred Hampton uit die bron aan. (2 x 1) (2)
- 3.1.2 Waarom, volgens die bron, het Hampton 'n jeuggroep binne die NAACP georganiseer? (1 x 2) (2)
- 3.1.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom Fred Hampton 'n 'skuif weg van kapitalisme na sosialisme bevorder het'. (2 x 2) (4)
- 3.1.4 Definieer die konsep *Swart Mag* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.2 Verwys na Bron 3B.
- 3.2.1 Wat, volgens Hampton, was die 'basiese dinge' vir 'n suksesvolle rewolusie? (2 x 1) (2)
- 3.2.2 Verduidelik waarom jy dink Hampton 'n oproep tot rewolusie in die VSA beklemtoon het. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Hoe, volgens die bron, wou Hampton die ekonomiese sisteem van kapitalisme teenstaan? (2 x 1) (2)
- 3.2.4 Lewer kommentaar oor waarom jy die inligting in die bron as bruikbaar sou beskou in die bestudering van die impak wat Fred Hampton op die burgers van die Verenigde State van Amerika gehad het. (2 x 2) (4)
- 3.3 Raadpleeg Bron 3A en 3B. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3A en 3B mekaar ondersteun met betrekking tot die rol wat Fred Hampton in die mobilisering van swart Amerikaners gespeel het. (2 x 2) (4)

3.4 Bestudeer Bron 3C.

- 3.4.1 Waarom, volgens die bron, het Fred Hampton die aandag van die FBI en die Chicago-polisie getrek? (1 x 2) (2)
- 3.4.2 Verduidelik waarom jy dink die Chicago-polisie besluit het om Fred Hampton tereg te stel. (2 x 2) (4)
- 3.4.3 Hoe, volgens die bron, is Fred Hampton doodgemaak? (2 x 1) (2)

3.5 Gebruik Bron 3D.

- 3.5.1 Lewer kommentaar oor waarom jy dink hierdie plakkaat geproduseer is. (2 x 2) (4)
- 3.5.2 Verduidelik die boodskappe wat in die plakkaat oorgedra word. (2 x 2) (4)

- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die rol wat Fred Hampton in die mobilisering van swart Amerikaners in die 1960's in die Verenigde State van Amerika gespeel het, verduidelik.

(8)
[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in hierdie afdeling nie.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: GEVALLESTUDIE – CHINA

Mao Zedong se beleid van die Groot Sprong Vorentoe en die Kulturele Rewolusie het tussen 1957 en 1969 die Volksrepubliek van China van 'n landboustaat na 'n moderne nywerheidstaat verander.

Bespreek hierdie stelling krities. Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË**

Die leiers van die Kongo (Mobutu Sese Seko) en Tanzanië (Julius Nyerere) het albei verskillende politieke en ekonomiese beleid geïmplementeer na die verkryging van onafhanklikheid van koloniale regering.

Stem jy saam met hierdie stelling? Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]**VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING**

Verduidelik tot watter mate die verskillende vorme van protes deur die Burgerregtebeweging in die 1960's 'n betekenisvolle rol in die beëindiging van diskriminasie teen swart Amerikaners gespeel het.

Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]**TOTAAL: 150**